

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318200581
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8318200581.2

Rozhodnutie

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: J. H., W.. XX.X.XXXX, N. XXXX/X, XXX XX Q., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, AK Ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1790,- eur takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 250 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobu v časti o 1540,- eur z a m i e t a.
- III. Nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznáva voči žalobcovi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 14.2.2018 na tunajší súd žalobu proti žalovanému, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 1790 eur ako primerané finančné zadostučinenie a na náhradu trov konania.
2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 15C/666/2015 a rozhodnutí potvrdenom Krajským súdom v Prešove bol žalobca úspešný v postavení spotrebiteľa o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3580,13 eur. Sumu bezdôvodného obohatenia žalovaný nerozporoval. Upozornil na § 3 ods. 5 tretia veta a § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.
3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, žalobou, rozsudkom tunajšieho súdu 15C/555/2015 zo dňa 15.3.2016 a Krajského súdu v Prešove, vyjadrenia žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav.
4. Z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 15.3.2016 č.k. 15C/555/2015-48 súd zistil, že bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3580,13 eur s príslušenstvom, pričom Krajský súd v Prešove dňa 31.8.2017 tento rozsudok potvrdil.
5. Dňa 16.3.2018 došlo súdu vyjadrenie žalobcu, v ktorom okrem iného uviedol, že žalobca od začiatku neplatil splátky v zmysle zmluvy, bol s úhradou v omeškaní a ku sporu by nedošlo ak by hradil riadne a včas. Napriek tomu žalovaný musel vydať judikovaný nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a nemohol si ponechať ani zákonný úrok z omeškania. Upozornil na konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu strán sporu na konanie žalobcu, ktorý sám viacnásobne porušil zmluvné ustanovenia. Žalobca uplatňuje svoje právo svojvoľne a bezúspešne. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v týchto prípadoch, keď porušenie nie je možné upraviť

inak. Žalovaný má zato, že ochrana spotrebiteľa bola dovŕšená už vydaním rozsudku Okresného súdu Humenné. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy.

6. Na pojednávaní dňa 13.3.2018 právny zástupca uviedol, že trvá na podanej žalobe a na zaplatení primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré je vo výške polovičky vyplateného bezdôvodného obohatenia.

7. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť sčasti.

8. Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zák. č. 258/2001 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

9. Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 15C/666/2015-48, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ, keďže v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3580,13 eur súd žalobe žalobcu vyhovel. V tomto konaní súd vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, kde veriteľ poskytol dlžníkovi - spotrebiteľovi peňažné prostriedky, pričom žalobca preplatil to, čo si požičal.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobca, na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a v rozpore so Zák. č. 129/2010 Z.z. podal na súd žalobu o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z ktorej žalovaný nebol povinný uhradiť nič, keďže išlo len o určenie. Žalobca musel byť vystavený súdnemu konaniu, v ktorom bránil svoje spotrebiteľské práva, pričom samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

10. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy - poplatku žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie sčasti za dôvodný. Za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 250 eur.

11. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia má mať určitý odstrašujúci a preventívny účinok.

12. Zo žaloby ani z vyjadrenia žalobcu na pojednávaní však nie je zrejmé, z akých skutočností vychádzal pri uvedení výšky primeraného finančného zadosťučinenia, nekonkretizoval vôbec ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného, spoločenského života. Žalobca v žalobe či v priebehu konania takéto skutočnosti ani netvrdil. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé, lebo výška spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností na strane strán sporu, okolností za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

13. Súd považoval sumu 250 eur za primeranú a mal zato, že je dostatočnou satisfakciou pre žalobcu. Súdu však nie je jasné, prečo si žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške až 1790,- eur, keď nijako nepreukázal zásah do sféry rodinného, súkromného a spoločenského života. Súd má zato, že rozhodovacia prax je taká, že súdy priznávajú primerané finančné zadosťučinenie vo výške okolo 200,- eur a preto ho priznal vo výške 250,- eur (v súlade s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.11.2017 sp. zn. 17Co/134/2017).

14. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. V časti o zaplatenie 250 eur (14 % žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 1540 eur (86 % žalovanej sumy) však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešný žalovaný, ktorý si trovy neuplatnil, lebo mu žiadne nevznikli.

16. O výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.